

šoli razstavo sadja, namenjenega za prodajo. Interesenti naj si sadje prej ogledajo, da lahko ob tej priliki sklenejo kupčije. Ker bodo razstavljeni tudi vrtnarski pridelki in cvetlice, si naj rastavo ogledajo vsi ljubitelji sadja in vrtnarstva!

UVAJANJE MLEČNE KONTROLE V MARIBORSKI OBLASTI.

Oblastni odbor mariborske oblasti si z vsemi sredstvi prizadeva, da organizira rodovniška društva in uvaža mlečno kontrolo goveje živine. — Namen tega dela je, vzgajati v teh rejskih središčih po obliki in notranjih vrtilinah prvovrstne plemenjake, da se tako čimprej osvobodimo monopola, ki ga ima v tem pogledu zankrat še inozemstvo.

Mlečna kontrola se je izvajala v l. 1927 pri treh organizacijah in sicer: pri živinorejskih odsekih pri St. Juriju ob juž. ž., v Špitaliču pri Konjicah in pri živinorejski zadrugi v Studenicah pri Poljčanah.

Uspeh v letu 1927 je bil sledeč:

1. Živinorejski odsek kmetijske po družnice St. Jurij ob juž. žel., ki goji pomursko pasmo, ima 36 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 3306 l; povprečna mlečnost za 1860 l.

2. Živinorejski odsek kmetijske po družnice Špitalič pri Konjicah, ki goji istotako pomursko pasmo, ima 39 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 2763 l, povprečna mlečnost pa 1697 l.

3. Živinorejska zadruga Studenice pri Poljčanah, ki goji marijadvorsko pasmo, ima 32 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 4327,5 l, povprečna mlečnost pa 1927 l.

Podatke zbirajo mlečni kontrolorji omenjenih organizacij; nadkontrola pa vršijo živinorejski strokovnjaki oblastnega odbora.

Eksporna prilika za hmelj, deželne pridelke, klavno živino itd. Dobili smo dopis nekega generalnega zastopnika velike berlinske velefirme za eksport iz Jugoslavije, ki nas prosi, da bi mu hmeljski trgovci poslali obvezno ponudbo z vzorci, pri čemur morajo navesti cene, koliko gre v en vagon ter koliko ima razpoložljivega blaga, točne plačilne pogoje. V istem smislu zahteva tudi ponudbe za med, jajca, sadje, sir, surovo maslo, oves, pšenico, fižol, gobe itd., dalje vso klavno živino, govedo, teleta, drobnico, divjačino itd. Interesenti se naj takoj obrnejo po naslov na tajništvo: Sreskega gremija trgovcev v Celju. — Načelstvo.

Sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 13 konj, 8 bikov, 152 volov, 245 krav in 5 telet, skupaj 423 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 25. sept. 1928 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7,75 do 8 Din, poldebili voli od 6,50 do 7,50 Din, plemenski voli od 6 do 6,50 D, biki za klanje od 4,25 do 9 Din, klavne krave debele od 6,75 do 7 Din, plemenske krave od 5,50 do 6 Din, krave za klobasarje od 4 do 4,50 Din, molzne krave od 5,75 do 6,25 D, breje krave od 5,75 do 6,25 Din, mlada živina od 7 do 7,25 Din. Prodalo se je 279 kom., od teh za izvoz v Avstrijo 76 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bikov, krav in telic 10 do 18 Din, teleče meso od 15 do 22,50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 30 Din.

Cene denarju: 1 dolar 56,50 Din, nemška marka 13,57 Din, avstrijski šiling 8,02 Din.

Cene na mariborskem trgu so ostale kot zadnjič objavljene.

Živinski in kramarski sejem v Veržeju se vrši v soboto, dne 29. t. m., na katerega se vsi uljudno vabijo!

Šmarje pri Jelšah. Čeravno je lilo vso pretečeno nedeljo, se je vendar izvršila na najslovesnejši način zlata poroka Martina Novak in Franciške, roj. Šket. Pomenljivi nagovor v cerkvi in glasni »da« zlatoporočencev ter z zlatim šopkom in vencem okinčani pozlačeni palici častiljivih starčkov pač ostanejo v trajnem spominu velike množice udeležencev. Vzpodbudni posvetitvi družine presv. Srcu Jezusovemu je sledila vesela gostija, pri kateri so se svatje spomnili tudi revne mladine in zbrali na pobudo domačega g. kaplana 151 Din za Dijaško kuhinjo.

Zreče. K družinama Jančič in Kovše prihaja »Gospodar« vsaki teden. Naj pa ta njihov gost danes razglasi, da sta se tam Peter in Ivanka zvela v zakonski stan. Bog jima daj svoj blagoslov!

Loka pri Zidanem mostu. Dne 16. t. m. smo imeli občinske volitve. Vložena so bile tri kandidatne liste: prva SLS, druga gospodarska lista (SDS) in tretja KDB, marksistična. Vseh volilcev je glasovalo 583. V volilnem imeniku je vpisanih 945 volilcev. Posamezne stranke so dobile: SLS 243 glasov, 11 odbornikov; gospodarska lista 164 glasov, 7 odbornikov; Marksistična stranka 176 glasov, 7 odbornikov. Volilna agitacija je bila od nasprotnih strank velika. Posebno agitatorji od gospodarske liste so po hribih in dolinah nabijali in raznašali volilne letake lažnjive vsebine, zavijaje resnico, saj vendar brez laži liberalcev ni! Da bodo volilci spoznali ta zavijanja, naj sledi sledeče: Letak od omenjene stranke pravi, da je SLS nam (občanom) »nabila na hrbet prisilni davek leta 1926, kateri denar se je uporabil ne vemo za kaj.« Kaj je resnica na tem? O imenovanem davku je sklepal cerkveni konkurenčni odbor za popravilo zvonika, župnišča in gospodarskega poslopja, ki spada k župnišču. Navzoči so bili tudi odborniki od gospodarske liste, ki so brez ugovaranja ali odvojenega mišljenja soglašali. Za prevzem zgoraj imenovanega popravila je bila v občinski pisarni javna dražba, kateri so istotako prisostvovali odborniki gospodarske liste in niso po debati proti dražbi podali nikakih pomislekov. Šef gospodarske liste je zadnja leta pregledovalec občinskih računov, ki bi na željo dobil vpogled v račune konkurenčnega odbora. Zakaj se ni maral gospod. šef potruditi in zahtevati vpogled v konkurenčne račune? Letak navaja dalje grdo laž: »Leta 1928 so klerikalci prodali občinsko hišo popolnoma pod ceno za 300 Din, čeravno je vredna nad 100.000 Din.« Resnica je sledeča: Hiša, katero misli v letaku, je med vojno krajni šolski svet pod takratnim predsednikom, ki je bil in je še danes pristaš SDS in je tudi pri sedanjih volitvah kandidiral na gospodarski listi, daroval cerkvi, pridržal pa si je pravico užitka od nje, dokler se hiša zaradi prostora zidanja nove cerkve ne podere. Omenjena hiša je bila, predno je bila v Loki sploh kakšna šola, last cerkve in ker isto šola za svo-

je namene ne rabi več, se je hotel užitek prodati. Nadalje našteva letak razne rekvizicije od strani klerikalcev in klerikalni režim izmed vojne dobe. Gospodje od gospod. liste ne povedo niti ene številke, katere bi bili naši možje višje rekvirirali, kakor je to predpisoval avstrijski erar. Kje ste pa bili gospodje takrat in zakaj niste takrat lajšali gorje, katero je doletelo slovensko ljudstvo? Sedaj zabavljati je fletno! Čudimo se le, da so resni možje tem lažem verjeli! — Zadnje čase so postali liberalci v tukajšnjem okraju zelo vsiljivi. Po hišah ponujajo svoje časopise. Za vse njihove laži jim odgovorimo s tem, da bomo poostriili agitacijo za »Slov. Gospodarja« in proti nasprotnim listom do skrajnosti. V občini bomo pa že videli, kaj še bo!

Ljubno v Savinjski dolini. V okraju se vse čudi vesti »Jutra«, da sta dve občini v okraju imenovali premeščenega glavarja g. Fr. Vovška za častnega občana. Razlogi za to imenovanje niso znani, pač pa je znano, da se je premeščenje izvršilo radi neštivilnih pritožb občin in ljudstva, katere so vlagali poslanci pri velikem županu in ministrstvu, deputacija najuglednejših mož iz okraja se je na taboru v Žalcu celo osebno pritožila pri predsedniku vlade. Govori se, da se je imenovanje izvršilo vsled tega, ker se je baje premeščen glavar neštetokrat hvalil, da je njegova zasluga, da se je popravila cesta Ljubno—Luče—Solčava, da je njegova zasluga načrt ceste Luče—Podvollek—Kamnik, da je njegova zasluga bodoča železnica Kamnik—Gornji grad—Smartin ob Paki. Resnica pa je, da se je za okraj mnogo storilo, ko je SLS stopila v vlado in sijajno zmagala pri oblastnih volitvah. G. Vovšek je bil glavar za časa režima Pašič, Pribičević in Radič, a okraj ni takrat dobil ničesar, četudi je glavar bil eksponent dotičnih liberalnih strank, a ne SLS. Takrat bi lahko pokazal svoj vpliv, si pridobil zasluge, sedaj je lahko hvaliti se s tem, kar je SLS naklonila okraju Gornji grad. Gosp. glavar je, kar je njegova prokleta dolžnost, napravil poročila o škodi po povodnji, stavil potrebne predloge, a denarna sredstva so preskrbeli poslanci SLS, ki so tudi dosegli, da prevzame oblast cesto Smartin ob Paki—Novaštifta, s čemur se bremena okraja znižajo vsako leto za več kot 1 milijon kron. Ako bi glavar ne napravil omenjenih poročil in predlogov, pa vobče glavarja ne rabimo. Da bomo dobili cesto Luče—Podvollek—Kamnik in železnico, bo treba mnogo sredstev od obl. odborov in države, za katera se borijo naši poslanci, in pristanka merodajnih vojaških krogov. Predno je prišel g. Vovšek v Gornji grad, smo že opetovano razpravljali o obeh perečih vprašanjih, on se je udeležil le kot zastopnik vlade tozadevnih zborovanj, za uresničenje se trudi in se bo trudila SLS, katere pristašem in stranki sami je g. Vovšek nasprotoval, kjer je le mogel. Kdor hoče spoznati delo gosp. Vovška in si napraviti pravo sliko, naj se zanima za premeščenje orožniškega stražmojstra Fr. Vargazona iz Gornjega grada, za zahtevano revizijo poštnega urada v Gornjem gradu in izid iste, za izid tožbe proti Kristini Troger iz okolici Mozirje pri okrožnem sodišču v Celju, za razloge premestitve srezkega vojaškega referenta, za obsodbo uslužbenca na glavarstvu Pelikana, za razne pritožbe proti ukrepom velikega župana itd. itd. Zanimivo je, da se vsi liberalci krčevito trudijo, da ostane g. Vovšek v okraju, četudi on zatrjuje in pusti po svojih sorodnikih zatrjevati, da ni pristaš liberalne stranke, temveč, da podpira SLS, dočim je deloval ravno nasprotno.

Vurberg. Letošnja spomlad je našemu kmetu obljubila prav bogato jesen, ko je vse tako krasno cvetelo. Pa že v cvetu so bili računi prekrižani z dolgim deževjem in nazadnje z občutnim mrazom. Kljub temu

je še pri nas precej lepih jabolk, za katerimi kupci pridno povprašujejo. Žalibog, da so nekateri začeli z prezgodnjim obiranjem sadja, po krivdi raznih mešetarjev. Vsak pameten sadjar obira še jabolka sedaj, ne pa hitro po cvetju. Obetala se nam je tudi prav dobra vinska letina, toda sedanjo deževje nam je vse pokvarilo, da se bo moglo pričeti prezgodaj s trgatvijo, ker nekatere sorte, posebno šipon, močno gnije. Kakor se kaže, pa še ni upanja na solnčne dneve. Je pač kmet trpin!

Frankolovo. Pred par meseci smo poslali na mariborski oblasni odbor prošnjo za zgradbo nove ceste Frankolovo—Dobrna. Sedaj smo pa že prejeli poročilo, da se meseca oktobra vrši ogled na licu mesta za to novo cesto. Se vidi, da je mariborski oblasni odbor vesten na gospodarskem delu.

Sv. Urban nad Mariborom. Pri nas bo na Rožnivenško nedeljo, to je dne 7. oktobra, blagoslovljenje novega zvona. Imela je ta prijazna cerkev do zdaj dva zvona, dobi pa še tretjega, ki bo težek 5 meterskih stotov. Iz Kamnice gre ob sedmih zjutraj procesija, pri kateri se pelje novi zvon. Obred blagoslovljenja izvrši mil. g. stolni kanonik Časl, ki je bil pred 30 leti kamniški kaplan in se ga še mnogi župljani prav dobro spominjajo. Gotovo se bo udeležilo te lepe slovesnosti tudi prav mnogo Mariborčanov, katerim je Sv. Urban prekrasna razgledna in izletna točka.

Lešane in Nasova. Tukaj smo obhajali v nedeljo, dne 16. septembra, popoldne prav lepo slovesnost, ker so občine Lešane in Nasova po požrtvovalnosti prostih darov občanov postavili mično kapelico z zvonikom. In tako so dobili prejšnji trije križi, kateri so bili mnogo let na prostem, svojo prepotrebno streho in zvon. Kapelo je nam blagoslovil med igranjem lešanske godbe in pokanjem topičev vlč. gospod župnik iz Apač ob asistenci dve katehetov. Vsem darovalcem pa bodi Bog dober plačnik in mili sodnik!

Svetina pri Celju. Tukaj je dne 15. septembra umrl mladenič Franc Sevšek, komaj 18 let star. Vojaška oblast je ravno z vso silo zahtevala, da pride takoj na nabor v Celje, dasiravno je bil na smrt bolan in je bilo to vojaški oblasti tudi znano; sedaj pa je odrinil k veliki armadi! Bil je tih, priden in pošten mladenič; večna luč mu naj sveti!

Sv. Rupert nad Laškim. Z velikim veseljem smo sprejeli novico, da se je cesta Sv. Jernej—Rebre vendarle začela graditi. Obl. odbor v Mariboru je dal za to cesto subvencijo v znesku 400.000 Din. Dne 7. septembra so se že začela dela v Seči vesi pod vodstvom g. inž. Laha. Obenem se bo trasirala cesta Rebre—Sv. Rupert, in če nam bo obl. odbor še nadalje tako naklonjen, dobimo prihodnjo pomlad prepotrebno zvezo z Sv. Jurijem. Kmetje, po katerih posestvu bode tekla nova cesta, so v veliki večini dobri in požrtvovalni, samo nekaj izjem pa se da hujskati od kalobških samostojnežev! Vsi pametni in dobri ljudje pa pravijo: Hvala Bogu in pa našemu oblastnemu odboru, ki nam je v tako obilni meri pokazal svojo naklonjenost!

Svečina. Naša cerkev je potrebna orgelj. Tisti, ki bodo prodali vagone jabolk, lahko darujejo v božjo čast nekaj od izkupička, da si s tem zadobijo zopetnih blagoslovov! — Velika žalost je legla na naša srca, ko so nas zapustili preč. g. administrator Leop. Napotnik. Vedeli smo, da izgubimo z njim tudi ob nedeljah drugo službo božjo. Nad 20 let so požrtvovalno pomagali cerkvi, dokler niso popolnoma omagali. Ljubi Bog jim bodi plačnik!

Petrovče. Tuka jje umrl dne 19. t. m. nagle smrti velespoštovani 67letni posestnik in kovaški mojster Jakob Kovač. Kako priljubljen je bil, pričal je njegov pogreb. Delaven je bil, kakor mravlja, hodil vsaki dan

v cerkev, še zadnje nedeljo je prejel sv. zakramente v cerkvi. Tudi v sredo zjutraj je mislil iti v cerkev. Njegova žena mu je še pomagala pri oblačilu, toda postalo mu je slabo in zgrudil se je ženi v naročje ter bil po kratkih vzdihih mrtev. Zapustil je vdovo in tri otroke ter lepo urejeno posestvo. Blag mu spomin!

Polenšak. V kratkih treh mesecih smo v Prerodu zopet imeli velik ogenj, ki je upepelil obsežno kmečko gospodarsko poslopje Fr. Janžekovič vulgo Sovečov. Čeravno je imel še novo, komaj pred par leti zidano in z opeko krito poslopje, je bil na mah ves objekt v ognju, da je bilo groza videti, bilo je okoli polnoči. Obžalovati je posestnika, ker mu je zgorelo vse gospodarsko orodje, kakor tudi vsa krma in slama. Da se je obvaroval prednji del hiše, je zahvaliti nekaterim pridnim gasilcem.

Zanimivosti

S celega sveta. V Milanu na Italijanskem so bile avtomobilske dirke. Neki vozač se je vozil z brzino 200 km na uro, pa mu je na ovinku ušel avto med gledalce. 19 oseb je bilo pri priči mrtvih, 26 težko ranjenih, lahko ranjenih, lahko ranjenih okrog 100. — V kaznilnici Batonrouge je 15 zločincev premagalo paznike in so hoteli zbežati. Nastala pa je prava vojska med njimi in vojaki, ki so bili takoj na mestu. Ubitih je bilo 6 zločincev, ostale so zopet in to bolj trdo zapri. — V Združenih državah Sev. Amerike je 15 milijonov ljudi brez dela. Zato se ne morejo novi tja naseljevati, razen, če imajo dosti denarja — brez dela lahko živijo. — V držav. rudniku v Palemskem se je udrla zemlja in zasula 10 rudarjev. — Prvi razred na vlakih odpravljen v — Nemčiji. Pač pa imajo še en poseben razred, to je četrti, ki je zelo poceni.

25.000 ur na dan izdelava tovarena Roberta Ingersolla v Newyorku. Ta človek je prišel s 10 dolarji v Ameriko in s svojo pridnostjo in vestnostjo prišel do tako velikega premoženja.

Če sodnik znori . . . V mestu Neudam je dr. Stahlberg v hipu znorel in je namesto zločincev dal zapreti sodnega slugo, svojo tajnico, policijskega komisarja in še mestnega župana. Celo mesto je bilo razburjeno, zakaj so ti ljudje v zaporu. Konečno se je izkazalo, da je sodnik — znorel.

Kravi so postavili spomenik — v Ameriki seveda, v mestu Carnation. Spomenik je marmornat in z zlatim napisom. Kaj pa je ta krava storila? Nič! Na spomeniku je zapisano, da je živela 10 let in ta čas dala 16.500 l mleka. No, potem bi marsikatera naša krava imela spomenik!

Nerodno. Več kmetov je bilo obsojenih zaradi divjega lova. Prišli so pred sodišče. Tam so se na vse mogoče viže izgovarjali, seveda tudi tajili, da so puške, ki so bile na mizi, njihove. In res so bili oproščeni. Zdaj pa je sodnik dejal: »Lahko greste ter vzamete vsak svojo puško s seboj!« Kmetje so veseli planili po koncu in zadeli vsako svojo puško na ramo in sodnik jim je rekel: »Zdaj lahko greste v ječo, vsak ima en mesec — zapora!«

ZA RAZVEDRILO

Čudna palica. Siromašen poljski žid je šel po gozdu. Nasproti mu prihaja volk. S palico, ki jo je imel, se je hotel braniti in jo pripravi za udarec. Tedaj je k sreči počil strel iz grma in volk je padel mrtev na tla. Ker je mislil, da bo treba kaj plačati, je hitro začel govoriti lovca: »Glejte, kako čudna je ta moja palica! Dvajset let jo že nosim, pa nisem vedel, da je nabita!«

Te inštanice ni. Kmet je bil obsojen na 14 dni in sodnik mu je rekel: »Pa imate pravico, se pritožiti.« — Kmet: »Pritožujem se zdravemu razumu!« — Sodnik: »Te inštanice pa jaz ne poznam!«

Dva prijatelja. Janez in Martin sta bila dva prijatelja in sta se skušala, kdo bo drugega bolje potegnil in podražil. Pa je rekel Martin: »Ali veš ti, Janez, da muhe na mačka na sedejo?« — Janez mu je odgovoril: »Seveda vem, saj zato se tebe ob ponedeljkih muhe tako ogibljejo, ker imaš mačka!«

Za pogreb eksekutorja. Umrl je eksekutor in tovariš je prosil pri večjem podjetju za 100 Din za pogreb. Podjetnik pa je prinesel 200 Din in dejal: »Tu imate 200 Din in pokopljite kar dva naenkrat.«

Razlika med kačo in odvetnikom. Dva soseda sta se vračala iz mesta od pravde in sta se pogovarjala o advokatih. Pa je vprašal eden: »Ali veš, kaka je razlika med kačo in odvetnikom?« — »Tega ne vem.« — »Ti pa jaz povem: Če kača naleti na polža, ga požre in se ne zmeni za njegovo hišo. Če pa odvetnik naleti na kmeta, mu požre hišo, za njega pa se ne zmeni!«

Franček-pijanček se je vjell Franček-pijanček je poslal pastirja po en liter vina. Pastir: »Dajte mi denarja!« — Franček: »Z denarjem ni težko! Prinesi ga brez denarja!« — Pastir je odšel in prišel kmalu nazaj, a s prazno steklenico. Franček-pijanček se začudi, a pastir mu reče: »Iz polne steklenice ni težko piti, poskusite enkrat iz prazne!«

Viničarja z 4 ali 5 delav. Učence v trgovino z meš. moči sprejme Sepeč, sanim blagom se sprej. Maribor, Grajski trg 2. me. Ponudbe na upravo 1188 lista.

Viničarja, 2 delavne moči, brez otrok, iščem. Naslov: Vila Babič, Maribor, Lajtersberg 256. 1189

Učence sprejemem v trgovino s steklom in porcelanom. Izuči se tudi steklarske obrti. Hrana in stan v hiši. Prednost imajo sinovi železničarjev. Ponudbe na M. Polak v Ormožu. 1183

Sviterji, moški, ženski in otroški, pleteni robci, nogavice, največja izbira, ogledajte si v trgovinah Fraa Senčar, Mala Nedelza in Ljutomer. 1184

Nagrobne spomenike vsake vrste se dobi pri F. Kobanu, Račje-Fram, tel. št. 6 1046